

O VATIKÁNSKÝCH AGENTOCH V CIRKVI

alebo prečo neuznávam konšpiračnú evanjelizáciu

„Ty si jezuita?“ spýtal sa ma kedysi dávno u nás v obývačke študent seminára, keď si obzeral obraz na stene. „Ako si ma odhalil?“ zavtipkoval som. „Pozri sa na ten zelený trojuholník nakreslený nad Ježišovými učeníkmi pripomínajúci vševidiace oko. To je predsa symbol jezuitov a slobodomurárov. Patriš k nim?“

Neviem, či moje vysvetlenie o symboloch v kresťanskom výtvarnom umení bolo dostačujúce, ale zdá sa mi, že o podobných „odborníkov“ na tajné spoločnosti v našom prostredí nemáme núdzu. Možno ste už zachytili informácie, že vedenie cirkvi od Generálnej konferencie až po združenia je infiltrované vatikánskymi agentmi. Náboženský folklór, usmejete sa. Mám však pocit, že v poslednom období sa nezdravá fascinácia odhaľovaním domnelých politických či náboženských zákulisných machinácií a zvedavosť až posadnutosť detailmi o udalostiach konca sveta stávajú čoraz rozšírenejšími. Veľkou mierou sa na tom podieľajú niektoré súkromné misijné portály propagáciou prednášok o „mystériách neprávosti“ a účelovo zozbieranými správami, ktoré majú potvrdiť blízky Kristov príchod a „pripravenosť šelmy na záverečný atak proti Božiemu ľudu“.

Atraktivitu konšpiračných teórií v adventistickom prostredí zvyšuje prirodzený sklon sledovať „znamenia doby“, aby sme mohli obstáť v záverečnej dráme veľkého sporu. Súčasťou prípravy je aj odhalenie skrytej taktiky Božieho nepriateľa, ktorú uskutočňuje cez prominentných jedincov, tajné spoločnosti a „odpadlé“ cirkvi. Niet pochýb, že u mnohých je odhaľovanie sprisahaneckého zákulisia spojené s úprimnou túžbou ostať verní Pánu Bohu. Omyl je ale v predpoklade, že sa tým automaticky posilňuje duchovná imunita pre poslednú dobu. A tak každý, aj neoverený a pochybný dôkaz o tom, že „už je to tu“ a „kto je za tým“, je dobrý. Účel svätí prostriedky.

Pokúsim sa ukázať slabé miesta tzv. konšpiračnej evanjelizácie a prečo ju pokladám za krajne nevhodný evanjelizačný nástroj:

1. Nemá biblický základ

Biblia ako celok sa nezaobrá špekuláciami a úvahami nad zoskupeniami, ktoré majú kontrolu nad svetovým dianím. Neutápa sa v detailoch o nepriateľských mocnostiach a vedomosť o ich politickom pozadí a zámeroch nepokladá za podmienku hlbšej odovzdanosti Hospodinovi. Naopak, potvrdzuje každým slovom, že Boh je jediný, kto má všetko vo svojich rukách a vysmieva sa všetkým konšpiráciám – reálnym i domnelým. (Žalm 2,2.4) Písmo sústreďuje našu pozornosť na Božiu vládu, nie na svetské politické hry. Ako príklad môže poslúžiť text z Iz 8,9-13. Prorok Izaiáš tu reaguje na strach Achaza, judského kráľa, ktorý čelí vojenskej hrozbe sprisahaneckého spolku sýrskeho a izraelského kráľa. Achaz je taký paralyzovaný nepriateľskou koalíciou, že namiesto toho, aby žiadal o pomoc Hospodina, je pripravený obrátiť sa na Asýrčanov. Spolieha sa na vlastnú taktiku

a prezieravosť. (Iz 7,1-9) Vtedy k nemu Hospodin prehovorí slovami: „Neboj sa žiadnych sprisahaní.“ Podobné myšlienky naznačujú aj novozákonné texty. Radia nám vyháňať sa neplodným špekuláciám a mýtom: „Daromným sporným otázkam, rodokmeňom, svárom a hádkam o zákone sa vyhýbaj, lebo sú neužitočné a márne.“ (Tit 3,9) a na inom mieste radí apoštol Pavol Timoteovi „nepridržať sa bájak ani nekonečných rodokmeňov, ktoré napomáhajú skôr hádky ako Božie spravovanie spásy z viery“ (1 Tim 1,4).

Sám Ježiš sa do odhaľovania a rozplietania mocenských štruktúr svojej doby nikdy nepustil. Keby to pomohlo šíreniu evanjelia a obrátilo by to k Bohu zástupy nasledovníkov, iste by to urobil. Namiesto populistických hesiel a senzačných politických odhalení Kristus hlásal nepopulárne poslanstvo o láske k nepriateľom, zastával sa Samaritánov (neoblúbených náboženských odpadlíkov), venoval sa chorým a opusteným, jednoducho žil pre Božie kráľovstvo.

2. Odvádza pozornosť od evanjelia a Ježiša Krista

Čas a energia vynakladané na zabezpečenie dôkazov o identifikácii a pôsobení zla vo svete by sa dali lepšie využiť na budovanie hlbšej a v evanjeliu a osobe Ježiša Krista zakotvenej duchovnosti. Sústredenosť na negatívne témy s nedokázateľnými spojitostami a presvedčením, že vieme viac ako ostaní, buduje falošnú spiritualitu a upevňuje pocit nadradenosti. „Hľadme na Ježiša...“ (Žid 12,2), nie na hŕstku najvýznamnejších politických a cirkevných prominentov. „Lebo som si umienil nič iného nevedieť medzi vami, jedine Ježiša Krista, a to toho ukrižovaného“ (1 Kor 2,2), nie špekulácie o novom svetovom poriadku. Konšpiračná mentalita je prekážkou zdravého duchovného rastu a poškodzuje naše svedectvo o Kristovi.

Keby sme odhalili aj tie najtajnejšie sprisahania a demaskovali všetkých iluminátov, ako by to zmenilo náš praktický život a vzťah k Bohu? Potrebujeme vedieť o údajných svetovládnych plánoch Vatikánu a Spojených štátov na to, aby sa upevnila naša dôvera v Božiu moc? Naozaj budeme lepšie pripravení na stretnutie s Kristom? Staneme sa láskavejšími a obetavejšími kresťanmi? Budeme sa viac modliť a intenzívnejšie konať dobročinné dielo? Alebo je cieľom konšpiračných odhalení odhadnúť pravý čas na útek do pripravených úkrytov počas záverečného prenasledovania?

Zameranosť na konšpirácie môže odviesť pozornosť od Ježiša až tak ďaleko, že podľahneme veľmi ľahko zvodom, pred ktorými Kristus varoval svojich učeníkov. (Mat 24,4) Stávame sa tým, na čo sa pozeráme. Ellen G. Whiteová v knihe *Evanjelizácia* napísala: „*Ponúknite ľuďom prítomnú pravdu. Zvestujte pravdu. Naplňte ich mysle pravdou. Vybudujte pevnosti pravdy. A neprinášajte satanove teórie do myslí, ktoré by ich nemali počuť. Ľudia nepotrebujú, aby sme im predstavovali zvodné satanovo umenie, potrebujú predstaviť pravdu ako je (obsiahnutá) v Ježišovi. Pamätajte, že diabli možno slúžiť aj opakovaním jeho lži. Čím menej sa zaoberáme týmito nežiaducimi záležitosťami, tým jasnejšie, čistejšie a menej poškvrnené budú naše mysle a naše princípy...*“ (*Evanjelism*, 624, vlastný preklad)

3. Mieša zvestovanie evanjelia s pochybnými politickými témami

Cirkev adventistov sa vždy snažila o striktné oddelenie náboženských otázok od otázok politických, podporuje odluku cirkvi od štátu a k aktuálnemu daniu vo svete sa oficiálne takmer nevyjadruje. Necháva si od politických tém odstup a mnohé významné rozhodnutia svetových politikov a organizácií nekomentuje a nehodnotí. Dokonca varuje pred nábožensko-politickými koalíciami, ktoré pokladá za hrozbu pre Boží ľud v čase konca. Konšpiračné teórie paradoxne prepašujúajú

zadnými dverami politickej témy do tém náboženských a na rozdiel od oficiálnych postojov cirkvi ich miešajú do ťažko stráviteľného kokteilu. Upozorňujeme na nebezpečenstvá spájania náboženstva a politiky, ale nami odporúčaná politická abstinencia má za následok potrebu „politicky“ si užiť aspoň cez konšpiračné teórie a prepojiť tieto dve oblasti s ušľachtilým zámerom - v mene záchrany Božieho ľudu.

4. Porušuje prikázanie „Nevydáš krivé svedectvo proti blížnemu“

Politik aj pápež sú naši blížni. Božie prikázanie zahŕňa aj to, ako sa o nich vyjadrujeme. Ak vychádzame v hodnotení ich činnosti z overiteľných faktov, je to v poriadku. Politickí aj náboženský predstavitelia majú ďaleko od dokonalosti a ako občania aj ako veriaci ľudia máme právo sa k nim kriticky vyjadriť a otvorene pomenovať ich chyby. Ak však začneme špekulovať nad tým, ktorý z nich patrí alebo nepatrí do tajných spoločností alebo im dávame neprístojné nálepky a vyslovujeme nepravdivé podozrenia bez zjavných dôkazov, potom proti nim vyslovujeme falošné svedectvo.

Ako príklad posunutého významu istého výroku na pápežovu adresu uvediem prezentáciu, ktorá prednedávnom zaznela v jednom z našich zborov. Poslucháčom bol ukázaný obrázok pápeža s indiánskou členkou. Za ním stoja príslušníci pravdepodobne juhoamerického kmeňa v pôvodnom oblečení s podobnými členkami. Fotografia je doplnená popiskom: „Věří papež František ve svém nejhlubším nitru ve vzkříšeného Krista? Zde jsou indície, že ne.“ Rečník komentuje obrázok týmito slovami: „V denním tisku objevíte takový článek. Vzadu jsou představitelé pohanských náboženství a teď vám tam nějaký ten pisatel, nějaký redaktor napíše: *Věří papež František ve svém nejhlubším nitru ve vzkříšeného Krista? Zde jsou indície, že ne.* Takže rozumíte, to není moje věta, ale takových vět můžete a podobných věcí najít...“

Fotografia vzbudzuje dojem, že František je liberálny pápež, ktorý neverí jednej zo základných právd kresťanstva, stretáva sa s pohanmi a dokonca si nasadil „pohanskú“ členku. Keď si však na internete nájdete a prečítate celý článok, ukáže sa, že je to trochu inak:

- a) Spomínaný „denní tisk“ je internetový portál, ktorý podľa niektorých zdrojov slúži na propagáciu názorov extrémistov a ultrapravice. Ultrakatolíci a ultrakonzervatívci tam našli široký priestor na kritiku súčasného smerovania Vatikánu.
- b) Uvedený obrázok v pôvodnom článku síce je, ale nie je s ním spojený žiaden popisok. Sú tam ďalšie tri veľké farebné fotografie. Rečník si vybral jednu z nich a text do nej doplnil tak, aby zapadla do zámeru prednášky s názvom „Dravé šelmy vládnu zemi“.
- c) Určite nejde o „predstaviť pohanských náboženstiev“ – to sa nikde nespomína. Je to domnienka rečníka. V kontexte článku išlo skôr o kritiku, že pápež „katolíckam v bikinách“ (rozumej ženám v kmeňovom oblečení) rozdával eucharistiu.

Fakty sú jednoznačné - autor pôvodného článku, tradičný ultrakonzervatívny katolík, sa vymedzuje voči niektorým pápežovým výrokom a polemizuje s nimi. Dotklo sa ho, že František kritizoval obhajcov starých poriadkov v katolíckej cirkvi, označil ich za triumfalistov a povedal o nich, že „ve svém nejhlubším nitru nevěří ve Vzkříšeného“. A tak mu to pisateľ vrátil. Aj keď rečník poznamenal: „To není moje věta,“ neznižuje to jeho zodpovednosť za podsunutú informáciu, ktorá vyvoláva falošnú mienku o hlave katolíckej cirkvi. Aj pápež je môj blížny a nezaslúži si, aby sme o ňom šírili polopravdy tak, ako sa nám to hodí.

5. Znižuje autoritu politických predstaviteľov ako „služobníkov Božích“

Nemusí sa nám to páčiť a našli by sme tisíc argumentov proti tvrdeniu, že prezidenti, premiéri, ministri, poslanci a vôbec politici sú Boží služobníci. Nemusíme súhlasiť s ich výrokmami a rozhodnutiami a nemusia nám byť sympatickí. Biblický text v liste Rimanom však dáva určitý návod na postoj k politickým reprezentantom: „Lebo ničo vrchnosti, ak len nie od Boha. A tie, čo sú, Bohom zriadené sú.“ (13,1) Apoštol Pavel ich dokonca nazýva „služobníkmi Božími“ (v. 4). Podobne sa vyjadril Ježiš, keď Pilátovi povedal, že by nemal nijakú moc, keby mu nebola daná zhora. (Ján 19,11) Na inom mieste sme vyzývaní k modlitbám za „kráľov a všetkých vysoko postavených“ (1 Tim 2,2). Apoštol Pavol podľa uvedených slov aj žil. Ak mal niekedy Boží ľud zarytého nepriateľa a zdatného tvorcu plánov na likvidáciu kresťanov, bol to cisár Nero. Pavol sa však nesústredoval na odkrývanie svetovládnych chýtok rímskeho imperátora. Kresťania sa pozerali vyššie než na cisársky dvor. V perspektíve Božieho kráľovstva a apoštolovej evanjelizačnej vízie bol vládca Ríma nepodstatná figúrka, ktorá nemohla ohroziť Božie zámery. Dejiny to potvrdzujú.

Na záver mi nedá nespomenúť, že existujú aj konšpiračné teórie zamerané proti cirkvi adventistov. Časť kritikov cirkvi tvrdí, že naši priekopníci boli slobodomurári a vychádzajú z týchto „dôkazov“:

1) William Miller, zakladateľ adventného hnutia, bol slobodomurár, 2) fotografie prvých adventistov ukazujú vedúcich cirkvi so skrytými rukami alebo rukami vloženými do saka, čo je podľa nich tajný slobodomurársky signál, 3) Ellen G. Whiteová používala vo svojich spisoch slová a frázy, ktoré možno nájsť v knihách tajných spoločností, 4) na pohrebe Ellen Whiteovej bolo použité slobodomurárske logo, 5) na jednej z prvých evanjelizačných pomôcok v počiatkoch hnutia (obraz „Way of Life“) sa nachádza uprostred stromu poznania dobra a zla vševidiace oko, 6) náhrobný kameň Jamesa a Ellen Whiteovcov je napodobneninou egyptského obelisku spojeného s uctievaním pohanských bohov, 7) oficiálne logo cirkvi obsahuje podľa istých teórií takisto slobodomurárske symboly.

Ak nám prekáža, že sme terčom absurdných špekulácií o spojení priekopníkov cirkvi s tajnými spoločnosťami, ak vidíme, aké ťažké je brániť sa proti podobným obvineniam, o to s väčšou rozhodnosťou by sme mali odmietať podobné teórie o iných cirkvách, spoločenstvách a politických udalostiach.

Dianie okolo návštevy Waltera Veitha ukazuje, že konšpiračná evanjelizácia je jeden z najúčinnějších marketingových nástrojov na zvýšenie návštevnosti a sledovanosti prednášok, čo pravdepodobne ovplyvňuje aj poskytovanie finančnej dotácie od donátorov na ich organizáciu. Naplnené sály, počet zhliadnutí na internete ani výška sponzorského balíčka však nie sú smerodajné kritériá pravdy. Zdravé, biblicky zakotvené učenie cirkvi a Kristovo evanjelium sú dostačujúce. Nemali by sme podľahnúť pokušeniu pridávať k Božiemu slovu sprisahanecké zmesi, ktoré ho zatieňujú a bulvarizujú. Nevenujme čas okrajovým a povrchným témam a neplodným konšpiračným teóriám. Nemáme dôvod na obavy a úzkosť z budúcich udalostí. Bez ohľadu na to, čo je pred nami a ako sa bude svet vyvíjať, Ježišov život a jeho slová zbavujú strachu, dávajú nádej a oslobodzujú.

Mikuláš Pavlík